

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. gruodžio mėn. 4 d., sekmadienis ♦ Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų Nr. 97 (533)

Sėkmingai užbaikime ūkinius metus kolūkiuose

Rajono žemės ūkio artelėse prasideda svarbus ir atsakingas laikotarpis — ūkinių metų užbaigimas.

Reikalinga pažymėti, kad šie ūkiniai metai praėjo įtemptoje kovoje už TSKP CK Plenumų nutarimų įgyvendinimą, naujame gamybiname pakilime už ekonominį kolūkių persilaužimą. Eilėje rajono kolūkių padidėjo pajamos iš laukininkystės ir gyvulininkystės. Žymiai daugiau darbų kolūkiuose buvo atlikta mechanizuotai. Pavyzdžiui, „Lenino keliu“ kolūkyje apie 70—80 procentų visų darbų atliko Panemunėlio MTS mechanizatoriai.

Visa tai turi plačiai atsispindėti kolūkių valdybų metinėse ataskaitose. Kartu metinės ataskaitos turi išryškinti tas priežastis, kurios trukdė žemės ūkio artelėms atsiekti dar geresnių rezultatų atskirose žemės ūkio šakose.

Naujuosius ūkinius metus kolūkiai turi sutikti užbaigę visus ūkinius darbus, kaip derliaus kėlimą, visuomeninių fondų sudarymą, sutarčių su paruošinėmis ir kooperatinėmis organizacijomis įvykdymą, likvidavus debitorinius įsiskolinimus. Didžiulę reikšmę ruošiantis ūkinių metų užbaigimui turi gerai atlikta inventorizacija, pajamų išlaidų sąmatos vykdymo, darbdarbių apskaitos patikrinimas.

Šiomis dienomis „Artojo“ kolūkis baigė grūdinių kultūrų kėlimą. Kolūkio sandėliuose sparčiai vyksta grūdų valymas, sudaromi visuomeniniai fondai. Taip pat kėlimą baigia „Setekšnos“, „Už taiką“ ir kiti kolūkiai. Bet dauguma rajono kolūkių tiek kėlimo, tiek kituose ūkiniuose darbuose dar labai atsilieka. Nepilnai išnaudojamos abiejų rajono mašinų-traktorių stočių kuliarnosios. To pasėkoje „Pergalės“, „Tikruoju keliu“, „Lenino keliu“ ir ei-

lėje kitų kolūkių teiškultavos pusė visų grūdinių kultūrų.

Eilė rajono kolūkių, kaip „Stalino keliu“ ir Salomėjos Nėries vardo, vilkina atsilikimą su paruošinėmis ir kooperatinėmis organizacijomis.

Kai kur, skubant užbaigti ūkinius darbus, prileidžiamas nešeimininkiškumas, kartais pasitaiko visuomeninio turto iššvaistymas ir grobstymas. Tą reikia pasakyti apie „Už taiką“ kolūkį (pirmininkas B. Marcinkevičius), kur silpna kontrolė vykdant kėlimą, grūdų valymas atliekamas nekokybiškai ir dalis jų patenka į pelus.

Atsakingas vaidmuo šiame laikotarpyje tenka mašinų-traktorių stotims. Jos privalo padėti kiekvienam aptarnaujamam kolūkiui visais ūkiniais klausimais. Šiuo metu į pagalbą kolūkiams turi būti nukreipti ne tik žemės ūkio specialistai, bet ir sąskaitybos darbuotojai. Reikia pripažinti, kad Rokiškio MTS šiuo klausimu dar nieko neuveikė.

Teisingai sudarytos metinės ataskaitos, kruopščiai suvesti ūkinių metų rezultatai padės atskleisti kolūkių darbo trūkumus ir klaidas, leis numatyti priemones jiems pašalinti, kolūkius toliau stiprinti ūkinio ir organizacinio atžvilgiais. Būtina pasiekti, kad ūkinių metų rezultatų suvedime aktyviai dalyvautų ne tik kolūkių valdybos ir revizinės komisijos, bet ir visi kolūkiečiai. Tai pirmą kartą kolūkių pirminių partinių organizacijų pareiga.

Kolūkiečiai ir kolūketės! Mašinų-traktorių stočių darbuotojai! Pasiekime, kad ūkinių metų užbaigimas taptų mobilizuojančiu impulsu, vykdant Partijos ir Vyriausybės generalinę programą žemės ūkiui!

Tarybinė ekspedicija išvyko į Antarktiką

KALININGRADAS. Lapkričio 30 d. iš Kaliningrado jūrų prekybos miesto dizeliniu elektrolaiviu „Obj“ išplaukė į Antarktiką pirmoji tarybinė TSRS Mokslų aka-

demijos kompleksinė ekspedicija. Ekspedicijai vadovauja Tarybų Sąjungos Didvyrių geografijos mokslų daktaras M. M. Somovas.

ROKIŠKIO RAJONO DŽD TARYBOS DEPUTATŲ ŽINIAI

Šių metų gruodžio 8 d. 12 val. Rokiškio kultūros namuose įvyks ketvirtos šaukimo trečioji sesija klausimu: Dėl gyvulių žiemojimo eigos rajono kolūkiuose.

Rokiškio rajono DŽDT vykdomojo komiteto sekretorius K. KUNDELIS

Sunkioji pramonė — socialistiniam žemės ūkiui

Mūsų šalies MTS ir tarybiniai ūkiai turi didžiulį prikabinamųjų ir savaeigių žemės ūkio mašinų parką. Vien tik 1954 metais mašinų bei įrankių parkas žemės ūkyje padidėjo 37 tūkstančiais grūdų kombainų, tame tarpe 17 tūkstančių savaeigių, 15 tūkstančių kombainų bulvėms kasti, 5 tūkstančiais kombainų techninių kultūrų derliui nuimti, 116 tūkstančiais sunkvežimių, 100 tūkstančių plūgų, 94 tūkstančiais traktorinių sėjamųjų, 94 tūkstančiais traktorinių kultivatorių, apie 200 tūkstančių savaeigių bei traktorinių šienapiovių ir daug kitų mašinų bei padargų dirvai įdirbti, sėjai atlikti bei derliui nuimti, o taip pat gyvulininkystės fermoms mechanizuoti.

Vien tik Tarybų Lietuvos žemės ūkis gauna kasmet po 200—300 grūdų kombainų, kurių šiuo metu respublikoje yra 1.150, ir daug kitų žemės ūkio mašinų.

Per šešis šių metų mėnesius pramonė davė žemės ūkiui 58 tūkstančius sunkvežimių, 21 tūkstančių grūdų kombainų, 9 tūkstančius kombainų bulvėms kasti, 3 tūkstančius kombainų cukriniams runkeliams kasti, 48 tūkstančius traktorių plūgų, 59 tūkstančius traktorinių sėjamųjų, 12 tūkstančių mašinų bulvėms sodinti kvadratinio-lizdinio būdu, 48 tūkstančius traktorinių kultivatorių ir t. t.

N. A. Bulganino ir N. S. Chruščiovo viešėjimas Indijoje

Baigdami savo viešėjimą Bombėje, N. A. Bulganinas ir N. S. Chruščiovas dalyvavo priėmimo, kurį jų garbei lapkričio 24 d. vakare surengė Indijos — Tarybų Sąjungos kultūrinių ryšių vystymo draugija. Šio priėmimo metu draugijos Visos Indijos tarybos pirmininkas A. V. Baliga, Bombėjaus valstijos gubernatorius H. Mechtabas, draugai Bulganinas ir Chruščiovas pasakė kalbas.

Lapkričio 25 d. draugai N. A. Bulganinas ir N. S. Chruščiovas atvyko į Puną — vieną stambiausių Bombėjaus valstijos miestų, senovinę maratų tautos sostinę, dabar žemės ūkio rajono centrą ir svarbų Indijos kultūros centrą. Tarybiniai svečiai aplankė, esančią 30 kilometrų nuo Punos, Vadgaono žemės ūkio bandymų stotį. Šioje stotyje studijuojamos ryžių auginimo problemos, turinčios didelę reikšmę Indijai, kur ryžių pasėlių plotas siekia 28 milijonus ha.

Po to draugai Bulganinas ir Chruščiovas kartu su lydinčiais juos asmenimis aplankė eksperimentinę hidroenergetikos stotį arti Punos, esančią Indijos centrinės vyriausybės žinioje.

Punos piliečiams pasakė kalbą draugas N. A. Bulganinas.

Draugams Bulganinui ir Chruščiovui Punos municipaliteto vardu buvo įteiktos atminimui dovanos. Punos piliečių mitingas tarybinių svečių garbei pasibaigė fejerverku ir liaudies vaikštynėmis.

Lapkričio 26 d. TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. A. Bulganinas ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Narys N. S. Chruščiovas išvyko iš Punos ir lėktuvais atskrido į Bangalorą — Maisoro valstijos centrą Pietų Indijoje. Šimtai tūkstančių Bangaloro gyventojų visu keliu karštai sveikino tarybinius svečius.

Lapkričio 26 dienos antroje pusėje N. S. Chruščiovas ir N. A. Bulganinas aplankė Indijos mokslinį institutą Bangaloro. Svečiams apžiūrėjus įvairius šio instituto skyrius, jo direktorius profesorius K. Srinivasanas ir N. S. Chruščiovas, dalyvaujant daugeliui svečių, pasikeitė trumpomis kalbomis. Po to N. A. Bulganinas ir N. S. Chruščiovas aplankė vieną iš daugelio Bangaloro pramonės įmonių — staklių-įrankių gamyklą.

Vėliau įvyko bendras miesto mitingas tarybinių svečių garbei, kuriame dalyvavo valstijos radžpramkchas (valdytojas), Maisoro valstijos maharadža ir kiti vietos valdžios organų atstovai ir apie 200 tūkstančių Bangaloro gyventojų.

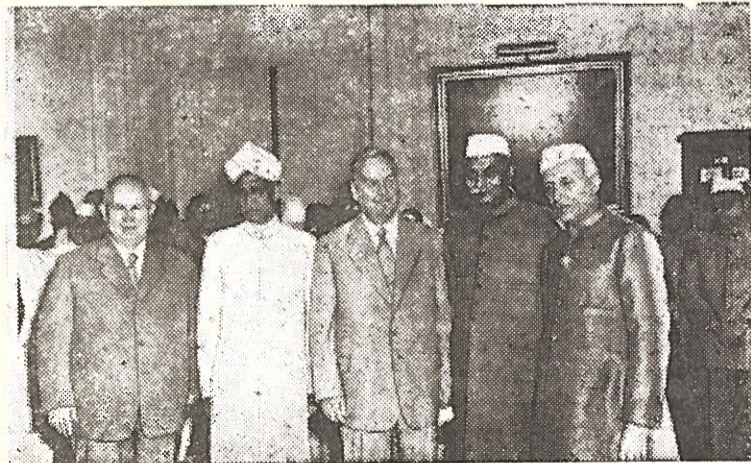
Lapkričio 27 d. N. A. Bulganinas ir N. S. Chruščiovas išvyko iš Bangaloro ir tą pačią dieną lėktuvu atskrido į Koimbatoro miestą — vieną svarbiausių Pietų Indijos pramonės centrų Madraso valstijoje.

Pasibaigus mitingui, svečiai nuvyko į vieną iš gra-

žiausių Indijos rajonų — Žydruosius kalnus (Nilgiri), kurie yra už 60 mylių nuo Koimbatoro. Kelias iki kalnų kurorto Utakamudo, esančio Žydrųjų kalnų centre 2.500 metrų aukštyje virš jūros lygio, užtruko tarybiniam svečiams apie penkis valandas. Pakeliui draugai Chruščiovas ir Bulganinas aplankė, Madraso valstijos valdžios organų pakviesti, eilę šios valstijos žemės ūkio įmonių. Vadamadurajaus vietovėje jie apžiūrėjo kokoso palmių ir bananų plantaciją, kur paragavo kokosinio pieno ir, plantacijos savininko prašymu, pasodino apsilankymui atminti po jauną kokoso palmę.

Visur, kur sustodavo svečiai, jie būdavo valdžios organų, fermerių ir fermų darbuotojų kuo draugiškiausiai, šilčiausiai sutikti.

Antroje dienos pusėje Bulganinas ir Chruščiovas aplankė netoli nuo Utakamudo esančią arbatžolių ir kavos plantaciją. Po to tarybiniai svečiai apžiūrėjo esančią prie šios plantacijos nedidelius arbatos ir kavos fabrikus. (TASS—ELTA).

INDIJA. 1955 m. lapkričio 20 d. Indijos Respublikos Prezidentas Radžendra Prasadą surengė didelį priėmimą TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. A. Bulganino ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Nario N. S. Chruščiovo garbei. Nuotraukoje: Priėmimo pas Indijos Prezidentą metu. Iš kairės į dešinę — N. S. Chruščiovas, Indijos Respublikos Viceprezidentas Sarvapalis Radhakrišnanas, N. A. Bulganinas, Indijos Respublikos Prezidentas Radžendra Prasadas ir Indijos Respublikos Ministras Pirmininkas Džavaharlalas Neru. V. Jegorovų (TASS—ELTA) nuotrauka.

TSRS Konstitūcija

Tarybinė liaudis ir viso pasaulio darbo žmonės gruodžio 5-ąją mini TSRS Konstitūcijos dieną. TSRS Konstitūcija buvo paruošta ir įgyvendinta visai tarybinei liaudžiai aktyviai dalyvaujant ir priimta 1936 metų gruodžio mėnesio 5 dieną VIII-jame Nepaprastajame Visasąjunginiame Tarybų suvažiavime. TSRS Konstitūcija įstatymiškai įtvirtino socializmo pergalę mūsų šalyje.

TSRS Konstitūcijos priėmimas parodė, kad mūsų Tėvynė įžengė į naują istorinį savo vystymosi laikotarpį — į socialistinės visuomenės kūrimo užbaigimo ir laipsniško perėjimo į komunizmo laikotarpį.

TSRS Konstitūcija suteikė tarybiniam piliečiams didžiausias politines teises ir laisves. Ji įtvirtino tikrąjį piliečių lygiatėsiškumą nepriklausomai nuo lyties, tautybės ir rasės, užtikrino jiems rinkimines teises, taip pat žodžio ir spaudos, susirinkimų ir mitingų, gatvės eitynių ir demonstracijų laisvę, teisę jungtis į visuomenines darbo žmonių organizacijas ir draugijas.

Neperžengiamas įstatymas mūsų šalyje yra piliečių lygiatėsiškumas nepriklausomai nuo lyties. Moteris mūsų šalyje — aktyvi komunizmo statybos dalyvė. Moteris lygtai su vyras dirba pramonės įmonėse ir kolūkiniame kaime, inžinieriais, agronomais, gydytojais, mokytojais, užima vadovaujančias vietas. Štai, pavyzdžiui, į TSRS ketvirtojo šaukimo Aukščiausiąją Tarybą išrinktos 348 moterys.

Kitas itin svarbus lygybės principas mūsų šalyje, kuris įtvirtintas TSRS Konstitūcijoje, yra piliečių lygiatėsiškumas nepriklausomai nuo jų tautinio arba rasinio priklausomumo. Tarybų Sąjungoje visos tautos turi vienodas teises, visos yra lygios prieš įstatymą.

Ryški tarybinių piliečių didžiųjų visuomeninių-politinių teisių išraiška yra jų rinkiminė teisė, t. y. teisė rinkti ir būti išrinktam į valstybinės valdžios organus, pradedant nuo vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų ir liaudies teismų ir baigiant TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Rinkimų sistema Tarybų Sąjungoje yra visiškai laisva nuo bet kokių apribojimų, įprastų buržuazinės valstybės rinkimų sistemai.

Teisė į darbą yra didžiausias tarybinės liaudies laimėjimas. Tai užtikrinama socialistine liaudies ūkio organizacija, nenukrypstančiu tarybinės visuomenės gamybinių jėgų augimu pramonėje ir žemės ūkyje, visišku ekonominių krizių galimumo pašalinimu. Darbo žmogų mūsų šalyje gaubia šlovė ir pagalba. Jo teisė į darbą saugo

visuomeninės organizacijos, tarybinis teismas.

Nė viena kapitalistinė valstybė negarantuoja ir negali užtikrinti savo piliečiams teisės į darbą. Kapitalistinis gamybos būdas sukelia masinį ir chronišką nedarbą, pasmerkiantį darbo žmones amžinai baimei likti be darbo.

TSRS Konstitūcija įstatymiškai įtvirtina piliečių teisę į poilsį. Tarybinė valstybė išleidžia didžiules lėšas darbo žmonių poilsui. Vien tik profsąjungų žinioje yra daugiau, kaip 1.300 poilsio namų ir sanatorijų, kurių tinklas kasmet plečiamas.

Viena pagrindinių tarybinių piliečių teisių yra teisė į mokslą. Valstybė asiguoja didžiules lėšas liaudies švietimo reikalams. Mūsų šalyje yra šimtai tūkstančių, pradinių, septynmečių ir vidurinių mokyklų, technikumų, daug aukštųjų mokyklų. Pavyzdžiui, buržuazijai valdant Lietuvą, dabartinio Pandėlio rajono teritorijoje nebuvo nė vienos vidurinės mokyklos. Šiandien čia yra 4 vidurinės, 8 septynmetės ir 23 pradinės mokyklos. Tarybų Lietuvos darbininkų ir kolūkiečių vaikams mokosi ne tik respublikos, bet ir geriausiose šalies aukštosiose mokyklose.

TSRS Konstitūcija užtikrina asmens neliečiamybę, piliečių teisę į materialinį ap rūpinimą senatvėje, o taip pat susirgus ar netekus darbingumo. Mūsų šalies Konstitūcijoje įtvirtinta tarybinių piliečių teisė į asmeninę nuosavybę.

Suteikdama TSRS piliečiams didžiausias teises, Tarybinė valstybė uždeda jiems kilnias ir garbingas pareigas. TSRS Konstitūcija mūsų šalies piliečius įpareigoja vykdyti įstatymus, laikytis darbo drausmės, gerbti socialistinio bendrojo gyvenimo taisykles. Ypač didelės svarbos turi tarybinių piliečių pareiga saugoti ir stiprinti visuomeninę, socialistinę nuosavybę — tarybinės santvarkos pagrindą, Tėvynės turto ir galybės šaltinį. Asmenis, kurie kėsinais į visuomeninę, socialistinę nuosavybę, TSRS Konstitūcija skelbia liaudies priešais.

Tarybinių piliečių šventa pareiga yra visuotinė karinė prievolė, o taip pat Tėvynės gynimas. Už Tėvynės išdavimą taikomos pačios aukščiausios bausmės.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė niekad neleidavo ir neleis laužyti TSRS Konstitūcijoje įtvirtintų tarybinių piliečių teisių ir laisvių.

Kiekvienas tarybinis darbininkas, kolūketis, inteligentas gali ramiai ir užtikrintai gyventi ir dirbti. Jis žino, kad jo pilietines teises patikimai ir tvirtai saugo Tarybinė valstybė.

A. LIKAS
Lietuvos TSR Teisingumo ministras

TRUMP AI

Naujas dviaukštis mūrinis namas pastatytas Rokiškyje, Tarybų aikštėje. Name įren-

giami 8 butai, kurių kiekviename — trys kambariai ir virtuvė. T. Tindžiulis

MOKYSIMĖS DAR GERIAU

Visi darbo žmonės su politiniu ir gamybiniu pakilimu sutinka TSRS Konstitūcijos dieną. Ši diena brangi ir mums, Salų žemės ūkio technikumui mokslieviams. TSRS Konstitūcijos dėka, mes galime mokytis, dirbti, visas savo jėgas skirti mūsų didžiosios Tėvynės suklestėjimui. Švęsdami šią šventę su dar didesne energija ir jaunatvišku veržlumu pasižadame mokytis gerai ir labai gerai, taip, kaip mokėsi didysis Leninai.

Mes dėkojame šlovingajai Komunistų partijai, Tarybinei vyriausybei už laimingą, nežinančią skurdo ir vargo jaunystę.

JONAS SKARINGA

Salų ž. ū. technikumui pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius

Įdomus susitikimas

Salų žemės ūkio technikumui įvyko mokslievių ir dėstytojų susitikimas su atostogaujančiu plėšininčiu ir dirvonuojančiu žemių įsisavintoju rokiškietiu komjaunuoliu Golubovu.

Drg. Golubovas išsamiai papasakojo, kaip gyvena ir dirba rokiškietiai — naujakuriai dirvonuojančiose ir plėšininėse žemėse. Jų naujai įsikūręs Kustanajaus srities, Džetygaros rajono Čaikovskio vardo tarybinis ūkis šiais metais įsisavino 15.000 ha dirvonuojančių ir plėšininčių žemių. 5 tūkstančiuose ha šiais metais gražiai sudygo pasėti pirmieji žiemkenčiai. 1956 metais jaunieji patriotai išpareigojo įsisavinti dar 30.000 hektarų dirvonuojančių žemių.

Komjaunuolis Golubovas papasakojo apie savo darbą, kultūrinę jaunimo pramogą, kvietė Salų žemės ūkio mokslievius, progai pasitaikius, aplankyti jų tarybinį ūkį.

A. Krasauskas

Teisingai taikyti piniginį atlyginimą kolūkiečiams

TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimai, nukreipti smarkiam žemės ūkio pakėlimui, iškėlė uždavinį — žymiai padidinti visų kolūkiečių gamybinių aktyvumą. Šiam tikslui yra numatytos kolūkiečių materialinio paskatinimo priemonės. Kolūkių valdyboms yra leista išskirti iki 25 procentų pajamų, gautų realizavus gyvulininkystės produkciją, iki 50 procentų pajamų iš linininkystės ir išduoti kiekvieną metų ketvirtį už darbdienius kolūkiečiams, dirbantiems šiose gamybos šakose. Be to, yra rekomenduota išduoti kolūkiečiams papildomo atlyginimo pavidalu dalį gyvulininkystės, daržininkystės bei kitos žemės ūkio produkcijos.

Kai kurie kolūkių pirmininkai teisingai suprato vyriausybės nurodytas priemo-

Be varomosios jėgos

„LENINO KELIU“ KOLŪKYJE BLOGAI VYKSTA KŪLIMAS

Pas „Lenino keliu“ kolūkių pirmininką į kabinetą užveina kolūketis A. Dručiūnas...

— Atsiprašau, — sako jis, glamžydamas kepurę, — ar negalima gauti kokį nors rugelių puspūrij avansu? Gėda prašyti, bet pristigau.

— Kada iškulsim, tada duosime, — nervindamasis atsako valdybos pirmininkas P. Strazdauskas. — O dabar nėra.

Grūdai reikalingi ne tik kolūkiečiams už darbdienius, jie reikalingi gyvulininkystės fermoms, sėklų fondų sudarymui. Tuo tarpu kūlimas kolūkyje juda vėžlio žingsniais. Iki gruodžio 1 d. čia iškulta vos 60,4 procento visų grūdinių kultūrų. Rugiai klotimuose tebėra nepaliesi žmogaus rankų, kaip juos suvežė dar nuo laukų. „Lenino keliu“ kolūkyje dirba tik viena Panemunėlio MTS kuliamaoji mašina, ir ta — su prastovėjimais. Kodėl taip yra?

Dar rugpjūčio mėnesį Panemunėlio MTS mechanizatoriai atsivežė į „Lenino keliu“ kolūkių dvi kuliamasias: „MK-1100“ ir „Termen“. Bet ilgą laiką mašinos stovėjo — nebuvo varomųjų diržų. Vosnevos, gavus trūkstamas dalis, „Termen“ pradėjo savo darbą. O kuliamaoji „MK-1100“ poilsiauja iki šiai dienai.

— Mūsų klotimai maži, to-

kia didžiulė mašina netelpa, — aiškina P. Strazdauskas.

Štai ir visa kulliamosios prastovėjimo priežastis.

Be to, kolūkis turi nuosavą kulliamąją, kuri neatremontuota tebestovi prie kalvės. Pasak kolūkio vadovų, panaudoti jos neįmanoma, nes žemės ūkio artelė neturi motoro, kuris ją vartytų. O Panemunėlio MTS apie pagalbos suteikimą net nenori šnekėti.

Reikia pasakyti, nepatenkinamai dirba ir ta vienintelė kulliamoji. Daug buvo dienų, kada „Termen“ prikūlė į parą vos 1,5—2 tonas grūdų. O nuo lapkričio 26 iki gruodžio 1 d. kulliamoji visai stovėjo. To priežastis — traktoriaus, sukančio kulliamąją, gedimas. Motoristas Makšimas teisinasi:

— Blogas remontas.

Yra dar kita kūlimo darbų žlugdymo priežastis: laiku į kūlimo aikštelę nesustrenka žmonės, labai pašlijusi darbo drausmė. Jeigu kolūkio pirmininkas P. Strazdauskas bando kovoti su tokiais reiškiniais, tai brigadininkai, kiti kolūkio valdybos nariai į tai numoja ranka.

Blogai, kai nėra gerų dizelinių variklių, bet dar blogiau, kai nėra varomosios jėgos, kuri išjudintų žmones...

L. Vaitėnas

Pas avių augintojus

ASTRACHANĖS SRITIS. Pietvakarinėje Pakaspio žemumos dalyje tęsiasi neaprepiamos žiemos ganyklos — Juodoji žemė. Taip jas pavadino todėl, kad dargi sausio ir vasario mėnesiais čia retai iškrenta sniegas.

Kiekvienais metais Astrachanės, Stalingrado, Rostovo srities, Stavropolio krašto ir Dagestano ATSR kolūkiai peruaro žiemosi į Juodąją žemę šimtus tūkstančių plonavilnių avių. 12.000 avių čia žiemoja vien iš Limansko rajono „Bendro darbo“ žemės ūkio artelės fermos. Puikiai laimėjimų darbe pasiekė šio kolūkio piemuo M. I. Maslovas. Metų bėgyje iš 997 avių jis prikripo po 8 kg vilnos nuo kiekvienos.

Nuotraukoje: „Bendro darbo“ kolūkio vyresnysis piemuo M. I. Maslovas (dešinėje) ir avių fermos vedėjas N. V. Voronovas apžiūri avis laike peruarojimo į ganyklą.

M. Redkino (TASS) nuotrauka.

turėjo būti išduoti už darbdienius, išdirbtus gyvulininkystės darbuotojų, š. m. I ir II ketvirčiuose. Deja, minėtos lėšos buvo panaudotos 1954 metais kolūkiečių išdirbtų darbdienų apmokėjimui. „Jaunosios gvardijos“ kolūkis birželio mėnesį paėmė iš specialios sąskaitos 5.500 rb ir išdavė ne gyvulininkystės darbuotojams, bet už 1954 metų bendrus darbdienius. Rugsėjo mėn. buvo palmta iš tos pačios sąskaitos 9.400 rb, bet jie visi panaudoti kolūkio kapitaliniams įdėjimams. Kai, tuo tarpu, kolūkio kapitaliniams įdėjimams galima panaudoti lėšos tik iš einamosios sąskaitos (iš bendrų kolūkio pajamų) ir ilgalaikių kreditų, gautų iš žemės ūkio banko.

Panašūs finansinės drausmės pažeidimai yra prileidžiami „Vyturio“ kolūkio vadovų. Šiemet „Vyturio“ kolūkis paėmė iš specialios sąskaitos 12.041 rb iš pajamų

Laiku atsiskaityti su mechanizatoriais

MTS kiekvienais metais sudaro su kolūkiams sutartis įvairiems žemės ūkio darbams vykdyti. Rokiškio MTS vadovybė ir partinė organizacija pravedė platų aiškinamąjį darbą mechanizatorių tarpe, aiškinant jiems savalaikio visų darbų atlikimo svarbą. Tačiau tai tik viena mechanizatorių gamybinio aktyvumo kėlimo priemonė. Kita, nemažiau svarbi, jų skatinimo priemonė yra savalaikis natūralinio atlyginimo išmokėjimas. Pagal TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimą kolūkiai privalo išmokėti mechanizatoriams už atliktą darbą garantuotą minimumą grūdais. Atsiskaitymas su mechanizatoriais grūdais turi būti atliktas dviem terminais: už pirmą pusmetį iki spalio 1 dienos ir už antrą pusmetį iki gruodžio pabaigos.

Mechanizatoriai už atliktą darbą grūdus turi gauti iš grūdų paruošų punkto. Todėl svarbu, kad kolūkiai laiku pristatytų reikalingą kiekį grūdų. Be to, atskirais atvejais yra leidžiama kolūkiams išmokėti atlyginimą mechanizatoriams grūdais ir vietoje.

Rokiškio MTS zonos dau-

gumoje kolūkių yra leista atsiskaityti vietoje. Tačiau čia kaip tik ir susiduriama su rimtais sunkumais. Kai kurių kolūkių pirmininkai nekreipia jokio dėmesio šiam klausimui. Pavyzdžiui, Salomėjos Nėries vardo kolūkio pirmininkas Strumskys sąmoningai delsia atsiskaitymą su mechanizatoriais. Jis jiems siūlo įvairius grūdų atliekas, kurios tinkamos tik gyvuliams šerti.

Nuolat prižada atsiskaityti su mechanizatoriais, bet nevykdo savo pažadų „Stalino keltu“ kolūkio pirmininkas Gunka. Šis kolūkis dar nebaigė atsiskaityti už 1954 metų darbus, nekaltant jau apie natūralinio atlyginimo išmokėjimą mechanizatoriams už šiuos metus. Panaši padėtis yra „Aušros“ ir kituose kolūkiuose.

Kolūkių valdybos ir jų pirmininkai privalo susirūpinti atsiskaitymo su mechanizatoriais klausimu. Daugiau reiklumo kolūkių atžvilgiu turi parodyti ir MTS vadovybė. Mechanizatoriai reikalauja, kad tai, kas jų uždirbta, būtų laiku ir išmokėta.

J. Galinis,
S. Augulis

AUGA SUSIDOMĖJIMAS KNYGA

Tarybinė knyga vis plačiau įeina į darbo žmonių buitį, tampa neatskiriama jų draugu.

Skaito ir myli tarybinę literatūrą Rokiškio darbo jaunimo vidurinės mokyklos mokytoja Ruseckienė, kuri yra dažnas svečias Rokiškio knygyne.

— Man paduokit „Vargdienius“ ir Adomą Mickevičių, — prašo mokytoja knygyne vedėjos Stašienės.

Čia pat prie prekystalio renkasi savo asmeninei bibliotekai papildyti knygas Rokiškio miesto vidurinių mokyklų mokytojai Alfonsas Keliuotis ir Makutėnaitė. Jų pirkiniai šiandieną viršija 100 rublių.

A. Mickevičiaus „Rinktinė“, Didro „Vienuoelė“, A. Gaidaro raštai ir N. Ostrovskio romanas „Kaip grūdinosi plienas“ puošia mokytoja Vajėgos knygų lentyną.

Perkasi naujas knygas ir rajono finansų skyriaus darbuotojai. Šios įstaigos knygų platintoja Kietytė išplatino tarybinės literatūros 229 rublių sumoje. „Nemuno“ fabriko dirbantieji įsigijo literatūros už 5.000 rublių. Geral platinama tarybinė knyga rajono kelių eksploatacijos ruožo, rajono ligoninės ir kitų įstaigų dirbančiųjų tarpe.

Viso to išdavoje Rokiškio knygyne parduotų knygų apyvarta, palyginti su spalio mėnesiu, padidėjo 5.000 rb.

B. Vaičius

už gyvulininkystės produktus ir 13.439 rb iš pajamų už linus. Reikėjo tikėtis, kad kolūkio valdybą teisingai pasielgs ir išduos minėtus pinigus gyvulininkystės darbuotojams ir linų augintojams. Deja, buvo padaryta atvirksčiai — šie pinigai buvo išmokėti už 1954 metų darbdienius visiems kolūkiečiams. Netelsingai buvo išduota pavasarį 5.300 rb avansu. Iš šių pinigų nė vieno rublio negavo gyvulininkystės darbuotojai ir linų augintojai.

Netelsingai veda kolūkio finansinį ūkį „Stalino keltu“, „Už taiką“, „Artojo“ ir eilės kitų rajono kolūkių vadovai. Tuo būdu yra pažeidžiamas materialinio kolūkiečių paskatinimo principas, o kolūkiečiai, dirbantieji gyvulininkystės fermose ir augina linus, negauna jiems priklausancio atlyginimo. Aišku, kad, esant tokiai padėčiai, negaita laukti kolūkiečių aktyvumo kėlimo, o tuo pačiu

ir gyvulininkystės bei linininkystės tolesnio vystymo.

Kaip didelę blygybę yra būtina paminėti ir tai, kad kai kurių kolūkių, kaip „Aušros“, „Jaunosios gvardijos“ ir kitų, vadovai neteisingai tvarko ir bendras kolūkio pajamas. Pavyzdžiui, „Aušros“ kolūkis rugpjūčio ir vėlesniais mėnesiais gavo 50 tūkstančių rublių pajamų grynais pinigais. Tačiau iš jų tik 1.826 rublius įnešė į kolūkio einamąjį sąskaitą banke. Visi kiti pinigai buvo saugomi kolūkio kasoje, ir didelė jų dalis išėikvota įvairioms mašinų dalims bei medžiagoms pirkti iš pavienių asmenų be oficialių sąskaitų. Nors kolūkio pirmininkas Butkys puikiai žino kolūkio finansinio ūkio vedimo tvarką, deja, leidžia tokius grubius finansinės drausmės pažeidimus. Apeinant banką, eikvoja kolūkio lėšas įvairiems reikalams ir „Jaunosios

P. MILAKNIS JŪROS ROMANTIKA

Šturmanui Vytautui Liubinui

Mes Baltijos gilią mėlynę
Regėjom vaikystės sapnuos,
Ir baltus laivus vandenynė,
Sūpuojamus vėjų dainos.

Žuvėdros pralėkdamos klykė,
Ir dužo ant denio banga.

— Ei, šturmane, vėtroj
laikykis, —
Kova ir rūsti, ir ilga!

O kartais mus nešdavo vėjas
Narsiausių jūreivių takais.
Nutoldamos burės plazdėjo,
Dainuodavo jūros vilkai...

Ir štai... aš užaugau ant
žemės,
Toli nuo žydriųjų krantų.
Į jūrą, audringą ir ramią,
Tik vienas išplaukdavai tu.

Į Klaipėdą žūklės laimikį
Tarybiniai siunčia laivai.

— Ei, šturmane, vėtroj
laikykis! —
Ir vėtroj drąsus tu buvai.

Nublunka gyvenime daug kas,
Nublunka vaikystės sapnai.
Linų mėlynuojantis laukas
Man primena jūrą dažnai...

Bet liko dienų tų ugnelė,
Traukimas be galo keltaut...
Ir žemė, ir jūra — tai kelias,
Kurs šaukia toliau ir toliau.

NAUJOS knygos

Leninas, V. I. Raštai. Versta iš 4-ojo leid. T. 35. 1912 vasaris — 1922 gruodis. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955. 546 p. (Lietuvos KP CK Partijos istorijos in-tas — Markso—Engelso—Lenino—Stalino in-to prie TSKP CK filialas). 25.000 (1—15.000) egz. Rb 6,50. Irišta.

Eidžiūnas, J. Gerai pasodinkime sodus ir uogynus. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955. 10 p. 5.000 egz. Nemokamai.

Kostiakovas, A. N. Sausinamoji melioracija. (Vadovėlis hidromelioracijos in-tams ir fak-tams). V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1955. 328 p. su iliustr. 2.000 egz. Rb 8,95. Irišta.

Narbutas, V. Darbai kolūkio bityne. V., „Sov. Litva“, 1955. 125 p. su iliustr. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m-ja. Resp. bitininkystės kontora). 6.000 egz. Nemokamai. Irišta.

(Naudotasi LTSR Knygų rūmų biuleteniu).

gvardijos“ kolūkio pirmininkas Tamošaitis.

Tokia padėtis, esanti daugelyje rajono kolūkių, ilgiau tęstis negali. Yra būtina imtis griežčiausių priemonių finansinės drausmės pažeidimams kolūkiuose užkirsti. Kolūkių valdybos ir revizinės komisijos privalo sistemingai kontroliuoti kolūkių gaunamų pajamų iš gyvulininkystės ir linininkystės bei už kitus žemės ūkio produktus paskirstymą ir užtikrinti, kad teisingai būtų taikomos kolūkiečiams jų materialinio paskatinimo priemonės, numatytos partijos ir vyriausybės nutarimuose. O tai turi suvaidinti lemiamą vaidmenį vystant gyvulininkystę, didinant jos produktyvumą ir keliant laukininkystės kultūrų derlingumą.

Šiuo klausimu nuolat turi domėtis ir atitinkamos rajono įstaigos.

N. GOLOVNIKOVAS
TSRS Valstybinio banko
Rokiškio skyriaus valdytojas

Dvi normos — toks Šiaulių statybos tresto Nr. 4 soferio V. Tautvaišio dienos išdirbis TSKP XX suvažiavimo garbei. Per trejus savo darbo metus V. Tautvaišis, savivarčiu „ZIS—150“ pravažiavo, nepastatydamas mašinos remontui, 150 tūkstančių kilometrų. Nuotraukoje: V. Tautvaišis prieš reisą apžiūri mašiną.

D. Mirošino (ELTA) nuotrauka.

KRITIKA IR BIBLIOGRAFIJA

KŪRINYS APIE DIDŽIĄ TEISYBĘ

Neseniai iš spaudos išėjo A. Gudaičio-Guzevičiaus romano „Brollai“ ketvirtoji knyga. Šios knygos išleidimu autorius užbaigė stambios apimties kūrinį, kuris labai tampriai rišasi su plačiai žinomumu, Stalinine premija įvertintu romanu „Kalvio Ignoto teisybė“. Į abu romanus žiūrime kaip į vientisinį kūrinį. Tai stambiausias savo apimtimi kūrinys tarybinėje lietuvių literatūroje.

Pirmojoje šio kūrinio dalyje („Kalvio Ignoto teisybė“) ir antroje („Brollai“) pasakojama apie Lietuvos darbo žmonių kovas už Tarybų valdžią Lietuvoje (1918—1919 metais), apie užsienio imperialistų intervenciją ir išdavikišką Lietuvos buržuazinių nacionalistų veiklą.

Mintis atvaizduoti tokias reikšmingas istorines įvykius lietuvių tautos gyvenime A. Gudaičiui-Guzevičiui gimė dar 1932 metais, kai jis su grupe komunistų-pogrindininkų pateko į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą. Čia jis sutiko nemažą kovos už Tarybų valdžią Lietuvoje dalyvių, kuriuos buržuazija ilgus metus laikė kalėjime. „Senų revoliucijos dalyvių pasakojimai įdiegė man labai didelį norą išdėstyti anos gadynės įvykius vaizdais, — prisimena A. Gudaičio-Guzevičius. — Neturėdamas dar jokio plano, jokių apčiuopiamų būsimos knygos rėmų ir literatūrinės kompozicijos griaučių, aš pamažu pradėjau kaupti užrašus“.

Taip prasidėjo rašytojo darbas. Bet tai buvo ilgi ir sunkūs keliai. Po kelerių metų triūso kalėjimo administracija atėmė iš jo rankraščius, rašytus antrūkomojo popieriaus. Tik Tėvynės karo dienomis autorius vėl iš naujo ėmėsi rašyti romaną, o 1946 metais „Valstiečių laikraščio“ skiltyse pasirodė pirmosios „Kalvio Ignoto teisybės“ eilutės.

Antrojo kūrinio dalyje — romane „Brollai“ — skaitytojas sutinka visą eilę asmenų, pažįstamų iš romano „Kalvio Ignoto teisybė“, nepalaužiamą kovotoją už teisybę Ignotą, didvyriškus komunistus Vincą, Karolį, Norbertą ir kitus. Aprašomi įvy-

kiai liečia įvairias Lietuvos vietas — Vilnių, Kauną, Šiaulius, Žemaitijos miestelius ir kaimus, Rokiškį, Rungelių kaimą ir t. t.

Reikšmingiems įvykiams yra skirta ketvirtoji „Brollų“ knyga, kurioje pagrindinę vietą užima Aukštosios Panemunės kareivių sukilimo aprašymas. Šis sukilimas, prasidėjęs 1920 metų vasario 22 dieną, buvo neatskiriama susijęs su Lietuvos liaudies masių judėjimu. Knygos autorius parodo, kad sukilusieji kareiviai protestavo ne tik prieš žiaurų kareivinių režimą, bet prieš visos liaudies beteisiskumą. Kareiviai, kaip ir visi Lietuvos darbo žmonės, reikalavo taikos su Tarybų Rusija sudarymo. Kareivių sukilimas buvo pasekmė augančio liaudies masių pasipiktinimo kruviniu buržuazijos susidorojimu su liaudimi, pasekmė to, kad veltinial dvarininkai, buožės ir fabrikantai žiauriai išnaudojo darbininkus ir valstiečius.

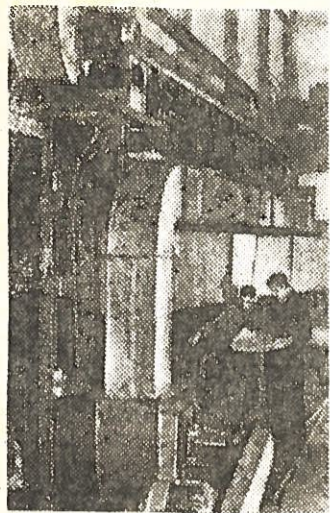
Tarytum apibendrinamas to meto įvykius, romane vaizduojamas komunistas Karolis sako: „Visame mūsų krašte virte verda pasibaurėjimas buržujus iškėlusiais atėjūnais! Liaudis nenori būti nei užsieniečių, nei savų eksploatatorių englama. Mūsų liaudis tebegyvena revoliucijos sukeltais troškimais, laisvo gyvenimo troškimais. Bet liaudį pamynė užsienio interventų gaujos su savo liokajais iš nacionalinės buržuazijos: Smetona, Yčaiš, Vailokaičiai, Krupavičiai, Griniais ir Kairiais. Nacionalizmas — tai tautos išdavystė... Užsienio kapitalistai — tai samdyti žmogžudžiai. „Ant kiekvieno dolerio — purvas... Ant kiekvieno dolerio — kraujo pėdsakai!“ — sako mums draugas Leninas“.

Ketvirtojoje „Brollų“, knygoje yra daug ryškių puslapių apie tautų draugystę, proletarinį internacionalizmą.

Romanas „Brollai“ kaip ir ankstesnė jo dalis — „Kalvio Ignoto teisybė“, — teisingai vaizduoja žmones, paaukojusius savo gyvenimą už didžią teisybę — už taiką, demokratiją ir socializmą, už Tarybų valdžią.

J. Bartkus

MOKSLAS IR TEHNIKA

IVANOVAS. Tekstilēs mašīnų gamybos fabrike surinkta mašina „ATO—110“. Ji skirta šiluminiam apdirbimui medvilninių ir štapelinių audinių, iš anksto prisotintų specialiais cheminiais preparatais. Naujos mašinos naudojimas pakelia audinių kokybę. Jie įgauna nesikeičiamumo ir atsparumo vandeniui savybes. Mašinos pajėgumas siekia iki 3.000 metrų audinių per valandą. Ją aptarnauja du žmonės. Nuotraukoje: fabriko surinkimo ceche. Vadovaujantis konstruktorius A. I. Ustinovas (dešinėje) ir vyriausias inžinierius-konstruktorius B. G. Koptevas apžiūri mašiną „ATO—110“ jos išbandymo.

K. Ivanovo (TASS) nuotrauka.

Hidroelektrinė kalnuose

BORŽOMI (Gruzijos TSR). Ant kalno šlaito, 1.650 metrų aukštyje virš jūros lygio, yra Achaldabo kaimo Kaganovičiaus vardo kolūkio gyvulininkystės ferma. Aplink fermą gausu turtingų ganyklų ir nemaža šaltinių. Šiose vietose dažnai atlieka praktinę Tbilisio Stalino vardo Valstybinio universiteto studentai.

Studentai nutarė dviejų šaltinių bazėje pastatyti nedidelę hidroelektrinę. Jie patys padarė stoties projektą. Padedant jauniems kolūkiečiams ir vietinės mokyklos vyresniųjų klasių moksleiviams, kalnuose buvo iškasta vandens saugyklos dauba, nutiesta vandens padavimo magistralė. Statyti HES padėjo taip pat Rustavi amatų mokyklos kolektyvas, kuris padarė nedidelę turbiną ir kitus įrengimus.

Statytojus konsultavo Gruzijos Kirovo vardo Politechnikos instituto dėstytojai.

Hidroelektrinė kalnuose pradėjo veikti.

Novatoriaus pasiūlymas

PETROZAVODSKAS. Ilgą laiką Onegos mašinių gamykloje serija skirtingų pagal formą ir dydžius treliavimo suktuvų dangčių buvo gaminama laisvo kalimo metodu apvalių cilindrinų kaiščių pavidalu. Penkioms detalėms pagaminti reikėdavo daug laiko ir 90 kg plieno.

Meistras komjaunuolis Jurijus Krysinas užsibrėžė tikslą supaprastinti procesą.

Jis skaitė techninę literatūrą, tarėsi su geriausiais darbininkais, idėmiai stebėjo smulkių detalių štam pavimą. Pagaliau J. Krysinas ir šaltkalvis-mechanikas M. Lindbergas padarė penkis padėklinius štampos. Įdiegus juos į gamybą, sutaupoma gaminant kiekvieną suktuvą 33,5 kilogramo plieno ir tiek pat anglies.

TRUMPAI IŠ VISO PASAULIO

★ LENKIJA. Varšuvos lengvųjų automobilių gamykla šiuo metu gamina automašinas „Varšuva“. Neseniai pradėta gaminti mažojo litražo lengvasias mašinas „Sirena“. Išplėtė ir didina mašinių tiekimus liaudies ūkiui Starachovicų sunkvežimių gamykla.

★ ČEKOSLOVAKIJA. Čekoslovakijos respublikos vyriausybė padovanojo Berlyno miestui knygą-kroniką, kurioje užrašytas Berlyno gyvenimas nuo 1338 metų iki 1489 metų. Istorinė kronika perduota Didžiojo Berlyno magistratui.

★ JUGOSLAVIJA. Atidarytas reguliarus oro susisiekimas Maskvos — Belgrado linija. Pirmuoju lėktuvu atvyko į Belgradą TSRS Civilinio oro laivyno vyriausiosios valdybos viršininko pavaduotojas generolas leitenantas J. M. Beleckis.

★ JAPONIJA. Po sunkios ligos, būdamas 75 metų amžiaus, mirė įžymus kovotojas už taiką, Pasaulinės Taikos Tarybos biuro narys, Japonijos taikos gynimo komiteto pirmininkas, Tarptautinės Stalininės premijos „Už taikos stiprinimą tarp tautų“ laureatas profesorius Ikuo Ojama.

★ PRANCŪZIJA. Pasaulinės Taikos Tarybos pirmininkas, žinomas prancūzų mokslininkas Frederikas Žollo-Kturi paskelbė pareiškimą, kuriame primena apie šimtų milijonų žmonių paremtą Pasaulinės Taikos Tarybos raginimą uždrausti atominį ginklą.

★ AUSTRIJA. Vienoje buvo iškilmingai atidaryta A. Mickevičiaus gyvenimui ir kūrybai skirta paroda. Paro-

doje — eilė stendų su nuotraukomis ir dokumentais, pasakojančiais apie poeto gyvenimą ir kūrybą.

★ ITALIJA. Valstybėje stiprėja žemės ūkio samdinių kova už žemę. Žemės ūkio samdiniai San - Nikandro bendruomenėje (Fodžos provincija) užėmė 500 hektarų žemės, priklausančios stambiems dvarininkams.

★ TURKIJA. Po audringo demokratų partijos parlamentinės frakcijos posėdžio, kuriame buvo svarstoma šalies ekonominė padėtis, atsistatydino visi Turkijos vyriausybės ministrai.

Ministras pirmininkas Adnanas Menderesas formuoja naują vyriausybę.

★ JAV. Kaip praneša agentūra Junaited Pres, lapkričio 26 d. Niujorko viešbučio „Flanders“ kambaryje nusizūdė talentingas 47 metų amžiaus amerikiečių mokslininkas-atomininkas Donaldas Čarlas. Kambaryje buvo rastas toks raštelis: „Nei darbo, nei namų, nei turto, nei artimųjų“.

★ FILIPINAI. Filipinų salose siautė smarkus taifūnas. Žuvo ir dingo be žinios daug žmonių. Kai kurie miestai apsemti, vanduo nunešė daug tiltų, telegrafo ryšys nutrauktas. Taifūnas lekia iš Zamboango (Filipinų pietus) į šiaurinius šalies rajonus.

★ NIUJORKAS. Jungtinėse Amerikos Valstybėse kilo stiprus šalčiai ir gausiai iškrito sniegas. Mičigano valstijos vakariniuose rajonuose ir Niujorko valstijos vakariniuose rajonuose sniego dangga siekia 6 pėdas. Šalčiai išsiplėtė toli į pietus ir palietė Floridos valstiją. Nuo šalčių žuvo 59 žmonės.

Karinės kolonizatorių priemonės Malajoje

PEKINAS, gruodžio 1 d. (TASS). Kaip praneša agentūra Sincua, anglų kariuomenė ir policijos būriai Malajoje pradėjo platų puolimą prieš Malajos liaudies išvadavimo armiją. Džebebu ir Kuala - Pilacho rajonuose (Centrinė Malaja) vyksta smarkūs mušiai tarp Malajos liaudies išvadavimo armijos dalių ir anglų kariuomenės. Eilėje šio rajono kaimų įvesta komendantinė valanda. Daug kelių užkirsti eismui.

Anglų karinė vadovybė numato liaudies išvadavimo armijos išsidėstymo rajonus intensyviai bombarduoti ir apšaudyti iš artilerijos.

(ELTA).

SUDANAS. Merengano medvilnės valymo fabriko ceche.

TASS'o fotokronika.

Stalo teniso varžybos

Pasibaigė 9 dienas trukusios „Nemuno“ fabriko stalo teniso varžybos, kuriose dalyvavo dešimt pajėgiausių tennisininkų. Varžybos buvo vykdomos apvaliaja sistema.

Pirmąją vietą iškovojo R. Tervydis, surinkęs 9 taškus iš 9 galimų. Tuo pačiu jis įvykdė trečiojo sportinio atskirio reikalavimus. Antrąją vietą užėmė V. Gričius, surinkęs 8 taškus, trečiąją — V. Šilinis, surinkęs 7 taškus, ketvirtąją — J. Mitrofanus, surinkęs 6 taškus ir penktąją — B. Malcius, surinkęs 5 taškus iš 9 galimų.

Pravestų varžybų rezultate pakilo sportininkų meistriškumas, pasipildė stalo teniso sekcija naujais nariais.

V. RIMKEVIČIUS

„Nemuno“ fabriko sporto kolektyvo vadovas

Redaktorius A. STAŠYS

Pil. Janiūnas Jonas, Romo s., gyv. Rokiškio m. Kęstučio 14, iškėlė ištuokos bylą pil. Janiūnėnei-Povilonytei Stasei, Kristaus d., gyv. Pandėlio rajone Raikėnų apyl. Raščianų km.

Bylą nagrinės Pandėlio rajono liaudies teismas.

Kovoje prieš liaudies tamsinimą, prieš religinius prietarus

Geriausieji Lietuvos tautos sūnūs, kovodami už darbo žmonių laisvę, visuomet pasisakydavo prieš reakcinę dvasininkiją, prieš įvairius religinius prietarus. Tai matome ir iš grožinės Lietuvos literatūros kūrinių, kuriuose meniniais vaizdais parodyta ilgaamžė Lietuvos tautos kova prieš reakcinę dvasininkiją, visais laikais tarnavusią pikčiausiems Lietuvos tautos priešams, visokio plauko jos engėjams.

Pažangūs Lietuvos rašytojai visuomet stengėsi kovoti prieš liaudies tamsinimą, atremti religinių prietarų bei klerikalizmo įsigalėjimą. Štai S. Daukantas, V. Kudirka, P. Vaičaitis, Žemaitė ir kiti rašytojai, nors būdami ir skirtingų pažiūrų, savo kūriniuose aštriai demaskavo reakcingąją dvasininkiją. S. Daukantas, rašydamas apie „apgales kraugerių, krikščionimis tesivadinančių“ ir iškeldamas jų neteisybes, pranašiška skelbė, jog „ateis amžius, ateis kartos, kurios

gėdinsis tokių neteisybių ir stebėsis tų amžių akybe“.

Panašias mintis galima rasti ir eilės kitų praeities Lietuvos rašytojų pasisakymuose. Ir tai suprantama: Lietuvos liaudžiai teko skaudžiai kentėti nuo reakcingos, valdmainiškos dvasininkijos, kuri visokeriopai rėmė ir palaikė sunkų baudžiavos jungą. Rašytojai savo kūriniuose vaizdavo, kaip liaudyje kilo nepasitikėjimas kunigais, nyko religiniai prietariai. Pavyzdžiui, G. Petkevičaitės-Bitės vaizduojama kaimo moteris Vilkenė, nuėjusi į bažnyčią, šitaip samprotauja: „Kodėl viešpats, jei jis teisingas, leidžia vieniems puoštis... o ant kitų leidžia užgulti tokiam vargū, kurio neįstengs nuplauti nė drumsčiausios bei griaudžiausios ašaros?“ Įžymioji Lietuvos rašytoja Julija Žemaitė ryškiai pavaizdavo kunigus, kaip liaudies sąmonės nuodytojus, tautinės neapykantos kiršintojus, tamsybės skleidėjus, pasakoja apie tai, kaip kunigai spe-

kuliuoja tikinčiųjų suneštomis aukomis (pavyzdžiui, vaizdelis „Šv. Jurgio aukos“).

Rašytojas J. Krikščionas-Jovaras, perteikdamas veltiečių pasikalbėjimą „Šermėnys“, rašo: „Visuose pasaulio kraštuose socializmo mokslas labai plinta, o paskutiniiais laikais ir mūsų krašte pasiekė... Socialistai pasirenge atiduoti paskutinį savo kraujo lašą, kad tik iškovotų žmonėms geresnį gyvenimą“. Šie žodžiai, rašyti dar 1909 metais, ryškiai parodo, kaip vis labiau plito socializmo, komunizmo idėjos Lietuvoje.

Komunistai visuomet buvo pirmosiose kovotojų už darbo žmonių laisvę eilėse. Tuo pačiu jie buvo pirmosiose kovotojų prieš liaudies tamsumą, prieš reakcinę dvasininkiją bei religinius prietarus eilėse. Įžymus Lietuvos revoliucionierius V. Mickevičius-Kapsukas karštai pasisakė prieš reakcinius dvasininkus, kurie, „Kristaus mokslu prisidengdami, gina savo kailį ir turtingųjų kišenes...“ Nuoširdžiai parašytuose Juliaus Janonio eilėraščiuose nuplėšiamos kaukės nuo veidmainių klerikalų, kurie

padeda engėjams mulkinti engiamuosius, kurie įpratę „ranką stiprojo laizyti...“

Augantis Lietuvos darbo žmonių pasipiktinimas reakcine dvasininkija bei stiprėjanti kova prieš religinius prietarus vaizdžiai išreikšti tarybinių Lietuvos rašytojų kūriniuose. Petras Cvirka, Salomėja Nėris, Vytautas Montvila, Teofilis Tilvytis, Antanas Venclova bei daugelis kitų ryškiais meniniais vaizdais atskleidė religinių prietarų nesutaikomumą su darbo žmonių siektais, kovingai demaskavo reakcingąją dvasininkiją. Tarybiniai Lietuvos rašytojai išvilko į dienos šviesą įvairius „šikšnosparnius“ — reakcinguosius dvasininkus su visais šlykščiais jų darbais. Teisingai išreiškė darbo žmonių mintis ir jausmus Lietuvos TSR liaudies poetas T. Tilvytis eilėraštyje „Šikšnosparniai“:

Jie išsikvėps su pragaro ir rojaus mitais,

Nušvis pasaulis liaudies

džiaugsmo jaunatve.

Jau aušta pusei žemės gaublio

laisvės rytas

Naktiniams paukščiams lemta

jau nebegyvent.

V. Vaitkus